

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО**

**НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ ПРОГРЕС І ОПТИМІЗАЦІЯ
ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ СТВОРЕННЯ
ЛІКАРСЬКИХ ПРЕПАРАТІВ**

**МАТЕРІАЛИ VIII НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
*23–24 вересня 2020 р.***

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2020

УДК 615.1

Редакційна колегія:

проф. Кліщ І.М., проф. Грошовий Т.А., проф. Фіра Л.С., доц. Вронська Л.В.,
доц. Демчук М.Б., доц. Чубка М.Б., ас. Стечишин І.П. ас. Дуб А.І.,
ас. Павлюк Б.В.

Науково-технічний прогрес і оптимізація технологічних процесів
створення лікарських препаратів : матеріали VII наук.-практ. конф. з міжнар.
участю (Тернопіль, 23-24 вересня 2020 р.). – Тернопіль : ТНМУ, 2020. – 320 с.

*Усі матеріали збірника подаються в авторській редакції. Відповідальність
за представлені результати досліджень несуть автори тез.*

досліджень рослин з роду Крокус та розробки методів контролю якості на лікарські засоби.

ХРОМАТО-МАС-СПЕКТРОМЕТРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ДЕРЕВІЮ МАЙЖЕ ЗВИЧАЙНОГО – *ACHILLEA MILLEFOLIUM L.*

С.В. Панченко, П.О. Клименко, Ю.І. Корнієвський

Запорізький державний медичний університет

kornievsk@gmail.com

У даний час особливої актуальності набувають методичні та методологічні аспекти фітотерапії як науки. Зростаючий інтерес до рослинних засобів обумовлений перш за все тим, що в разі раціонального застосування фітопрепарати, як правило, поєднують в собі терапевтичний ефект і відносну нешкідливість. Ця обставина особливо важлива при лікуванні хронічних захворювань, при яких реабілітація хворих може здійснюватися протягом тривалого часу.

За літературними даними трава та суцвіття деревію містять спирти, смоли, гіркоти (сесквітерпенові лактони матрицин, мілефолід, матрикарин, балханолід та інші), дубильні речовини, ефірну олію (0.85%), до її складу входять проазулен (25-30%), *l*-камфора, цинеол (8-10%), складні ефіри, камфора, β -пінен, *l*-лімонен, туйон, каріофілен), органічні кислоти (саліцилова, оцтова, мурашина та ізовалеріанова), флавоноїди (кверцетин, лютеолін та інші), кумарини, інулін, метилбетаїн (0,05%), аспаргін, каротин, холін, вітаміни С, К. У насінні деревію міститься до 21% жирної олії.

Настій, рідкий екстракт, настоянку та свіжий сік використовують при артеріальній гіпертензії, легеневих, кишкових, гемороїдальних і носових кровотечах, зниженому апетиті, гастриті, виразковій хворобі шлунка і дванадцятипалої кишки.

Мета роботи – за допомогою газової хроматографії визначити компонентний склад настоянки трави *Achillea millefolium L.*

Матеріали та методи дослідження. Настоянку готували у співвідношенні(1:5) (екстрагент – етанол 70%) із трави *Achillea millefolium L.*, заготовленої на дослідному полі ЗДМУ в липні 2019 р. Якісне та кількісне визначення діючих сполук здійснювали за допомогою газового хроматографа Agilent 7890В з мас-спектрометричним детектором 5977В. Для ідентифікації компонентів була використана бібліотека мас-спектрів NIST14.

Результати дослідження та їх обговорення.

При аналізі хроматограми та характеристики суми площі піків у настоянці трави *Achillea millefolium L.* виявлено 19 характерних компоненти, які відносяться до: монотерпенів; сесквітерпенів; ароматичних речовин; органічних кислот; гетероциклічних сполук; сітостеролів. У кількісному відношенні виділяються 9 компонентів з часом утримання: 18.855 RT 11,14,15,16 Tetraoxatetracyclo

[10.3.1.0(4,13).0(8,13)]hexad ecan-10-one, 1,5,9-trimethyl-18,62%; 8.0373- RT Cyclohexen-1-one, 2-isopropyl-5-methyl - 13,69%; 4.917 RT Eucalyptol-13,01%;22.441 RT.gamma.-Sitosterol - 8,7%;16.263 RT n-Hexadecanoic acid-7,9%;19.753 RT - buten-2-one, 4-(5,5-dimethyl-1- oxaspiro [2.5]oct-4-yl) - 4,15%;17.902 RT 9,12-Octadecadienoic acid (Z,Z) - 3,18%; 7.189 RT alpha.-Terpineol - 2,3%; 11.075 RT (1R,2S,6S,7S,8S)-8-Isopropyl-1-methyl-3-methylenetricyclo[4.4.0.0^{2,7}]decanerel - 2,29%.

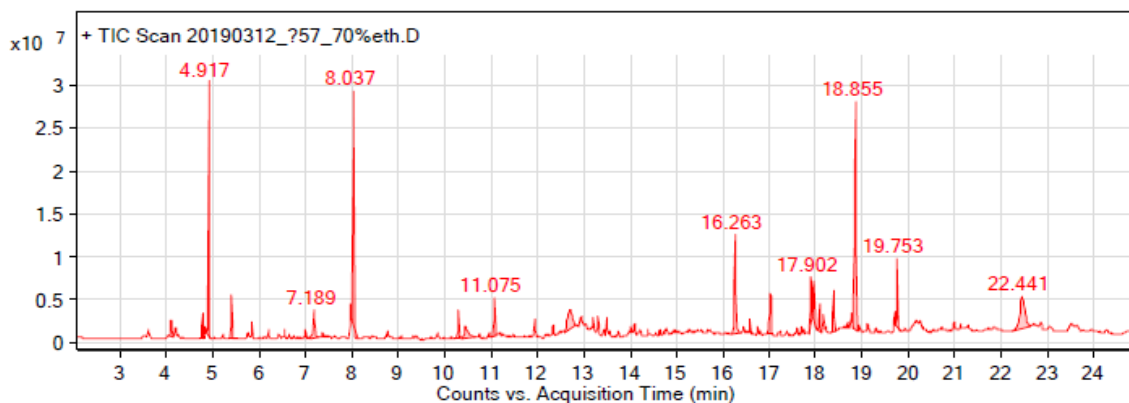

Рис.1.Хроматограма настоянки трави *Achillea millefolium* L.

Висновки. За допомогою ГРХ здійснили якісний і кількісний аналіз настоянки сировини *Achillea millefolium* L., ідентифікували 19 компонентів, які відносяться до різних груп БАС; за кількісним вмістом домінують 9 компонентів.

АКТУАЛЬНІСТЬ СТВОРЕННЯ ФІТОПРЕПАРАТУ НА ОСНОВІ VALERIANAE OFFICINALIS

О.М. Панченко, І.С. Коноваленко, Т.М. Ковальова
Національний фармацевтичний університет, м. Харків
ilonakonovalenko1601@gmail.com

Захворювання, що виникають у зв'язку з погіршенням психоемоційного фону (дія на організм різноманітних факторів, що викликають розлади настрою і депресії), різко знижують працездатність людини незалежно від віку та статі і приносять страждання, як самому хворому, так і оточуючим. Численні дослідження показують, що вони подібно серцево-судинним хворобам стають одними з найбільш розповсюджених патологій.

На сьогоднішній день прийом психотропних препаратів не лише підвищує якість життя, але і перешкоджає розвитку соматичних патологій, які виникають на фоні перманентного стресу. Фітотерапія, як сучасний метод використання лікарських рослин як джерел комбінованих лікарських засобів, є дуже перспективним напрямком у фармацевтичній промисловості. Серед лікарських засобів для корекції психоемоційного стану особливе місце займають седативні препарати, що відпускаються без рецепта, нерідко їх застосовують без